

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Gymnázium Vítězslava Nováka

Husova 333/II, 377 15 Jindřichův Hradec

Identifikátor školy: 600 008 282

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad Jindřichův Hradec, Sládkova 319, 377 01 Jindřichův Hradec

Termín konání inspekce: 12. - 14. října 1999

Čj.	071 2401/99 2053
Signatura	og3zt201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Časové dotace předmětu odpovídají schválenému učebnímu plánu. Ve většině tříd je alespoň jedna hodina vyčleněna pro cvičení, při kterém je třída dělena na skupiny. V maturitních třídách je pro zájemce zařazen seminář z matematiky. Členění učiva do jednotlivých ročníků je výsledkem práce předmětové komise a odpovídá gymnaziálním osnovám. Vyučující mají vypracované vlastní časové tematické plány výuky, v nichž zohledňují své přístupy k obsahu učiva a pedagogické záměry, které promýšlejí v souladu se všemi faktory, ovlivňujícími výuku v dané třídě.

Všichni vyučující jsou k výuce předmětu odborně a pedagogicky způsobilí, jejich erudice podstatně ovlivňuje kvalitu výuky. Mají k dispozici všechny potřebné didaktické pomůcky, které při vyučování účelně využívají. Žáci pracují s vhodnými učebnicemi a sbírkami úloh. Umějí podle potřeby používat kalkulátory. Časové rozvržení učiva v hodinách a učebny, ve kterých výuka probíhá, odpovídají psychohygienickým zásadám. Prostředí učeben je estetické.

Při výkladu nové látky, která má úzkou souvislost s již probraným učivem, jsou voleny návodné otázky a příklady, které pomáhají žákům k samostatné formulaci nových poznatků a k uvědomování si matematických souvislostí. V opačném případě je výklad uveden vhodným motivačním příkladem, při jehož řešení dochází k navození spolupráce učitele s žáky. Hodiny nebo části hodin, které jsou věnovány procvičování učiva, jsou organizovány pestrými didaktickými metodami. Jsou voleny úlohy různé obtížnosti, při jejichž řešení spolupracuje celá třída, vícečlenné skupiny nebo dvojice žáků. Učitelé umožňují alternativní způsoby řešení úloh a individuální pracovní tempo. Postup řešení je vždy zdůvodněn a výsledek zhodnocen. Individuální přístup k žákům učitelé uplatňují zejména v případech, kdy zadají samostatnou práci. V hodinách s děleným počtem žáků je práce výrazně efektivnější. Ve všech hodinách byla pozorována snaha učitelů po výchově k přesnosti a důslednosti. Činnosti a postupy učitelů vždy respektovaly věkové zvláštnosti žáků a specifické podmínky třídy.

Získávání podkladů pro klasifikaci probíhá průběžně po celé klasifikační období všemi běžnými metodami. Písemně jsou prověřovány znalosti z kratších i delších úseků učiva formou testů, čtvrtletní písemné práce jsou zadávány v souladu s tematickými plány. Při hodnocení žáka je brán zřetel na jeho pracovní aktivitu v hodinách, zapojení do matematické olympiády či účast v korespondenčním semináři, který škola organizuje spolu s pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity. Prověřování výchozích znalostí a dovedností a průběžné vyhodnocování výsledků učení v hodině jsou nedílnou součástí hodiny a fungují pro učitele jako zpětná vazba.

Z předchozího vyplývá, že v hodinách matematiky je vytvořen prostor pro komunikaci mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. Pravidla této komunikace jsou vytvořena a respektována. Komunikace učitelů a žáků je založena na vzájemné důvěře. Verbální komunikace učitelů nemá nedostatky.

Plánování a příprava výuky, stejně jako organizace, formy a metody práce jsou hodnoceny jako vynikající. Podmínky výuky, motivace, hodnocení a interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Kvalita vzdělávání v matematice je velmi dobrá.

Fyzika

Na základní uspořádání obsahu učiva a rozvržení tematických celků do jednotlivých ročníků

pro osmiletý a čtyřletý cyklus se v rámci předmětové komise dohodli všichni vyučující předmětu. Vycházelí přitom z platných osnov a z vlastních zkušeností. Pro jednotlivé třídy pak mají příslušní vyučující zpracovány vlastní tematické plány, ve kterých respektují aktuální složení třídy. Zařazují do nich podle vlastní úvahy také rozšiřující učivo a vybrané náměty laboratorních prací.

Fyzice vyučují odborně i pedagogicky způsobilí učitelé. Ve škole je pro výuku většiny hodin předmětu využívána odborná učebna s přilehlým kabinetem a laboratoří. Zde jsou přehledně uloženy pomůcky, které umožňují provádění základních experimentů v jednotlivých tematických celcích. V laboratoři jsou k dispozici soupravy pro frontální pokusy, které se využívají především v hodinách cvičení a při laboratorních pracích. Protokoly z fyzikálních měření zpracovávají žáci na počítačích. Výpočetní technika slouží i k testování žáků a k použití výukových programů. Všichni žáci mají učebnice, pracovní sešity nebo sbírky úloh.

Vyučovací hodiny mají promyšlenou didaktickou stavbu vzhledem k jejich cíli i věku žáků. V úvodu hodin je opakováno probrané učivo formou frontálního opakování v lavicích, zkoušení nebo samostatného řešení úloh. Jsou zařazovány i kratší písemné prověrky nebo didaktické testy pro celou třídu. Seznamování s novým učivem probíhá formou výkladu, který má formu řízeného rozhovoru. Ve vyšších ročnících je v žádoucí míře používán matematický aparát a žákům se daří samostatně formulovat nové poznatky. Pokud to vyžaduje charakter učiva, je učitelem připraven experiment nebo měření a následné zpracování získaných údajů. Učitelé tak dbají na to, aby si žáci osvojili prvky základních metod práce, které fyzika používá. V závěru hodin si učitelé ponechávají dostatečný prostor pro stručné opakování základních pojmů a uvedení využití fyzikálních poznatků v příslušných oblastech techniky.

Hodnocení žáků provádějí učitelé průběžně po celé klasifikační období. Do hodnocení se promítají aktivity žáků v hodinách, samostatnost při laboratorních pracích, úspěchy v soutěžích, ale i výrazná nepřipravenost na hodiny nebo nevyhovující zpracování laboratorních prací. Hodnocení má motivační charakter. V nižších třídách gymnázia používají učitelé jako významný motivační prvek vysvětlování fyzikálních jevů v souvislosti s jevy vyskytujícími se v přírodě nebo v běžném životě.

V hodinách fyziky učitelé cíleně navozují dialog se žáky. Rozvíjejí myšlenky obsažené v žakovských odpovědích. V hodinách je klidná pracovní atmosféra. Pravidla pro činnost žáků i při praktických činnostech jsou vytvořena a respektována.

Plánování a příprava výuky fyziky, stejně jako organizace, formy a metody výuky jsou mimořádné. Podmínky výuky, motivace, hodnocení a interakce a komunikace jsou velmi dobré. Vzdělávání ve fyzice má velmi dobrou úroveň.

Biologie

V učebním plánu školy je biologie dotována dvěma hodinami ve všech ročnících studia, s výjimkou třídy 2C čtyřletého studia, kde se vyučuje v tříhodinové dotaci. Tato třída je přírodovědně zaměřena. Ostatní ročníky studia mají v učebním plánu každý druhý týden zařazenu jednu hodinu laboratorních cvičení. Tyto úpravy jsou v souladu s generalizovaným učebním plánem platným pro gymnázia. Učební osnovu mají učitelé zpracovány do tematických plánů v nichž se promítají výukové cíle shodné se stanoveným standardem vzdělání v předmětu. Výuka je plánována kontinuálně, učivo mezi ročníky navazuje podle osnovy.

Učitelé vyučující předmět ve škole jsou odborně i pedagogicky způsobilí, s dlouholetou praxí, což se pozitivně projevuje na kvalitě jejich práce. Biologie se vyučuje v odborné učebně, která sousedí s laboratoří a kabinetem s pomůckami. Učebna je prostorná, je vybavena zpětným

projektorem, učitelé využívají při hodinách televizor a snímací kameru nebo video. V minulém školním roce byly zakoupeny nové mikroskopy pro laboratorní práce. Ve škole je pro učitele i žáky dostupná literatura i řada odborných časopisů. Žáci všech tříd mají vhodné učebnice, které využívají ve škole i při domácí přípravě.

V úvodu sledovaných hodin proběhlo ověřování znalostí písemnou i ústní formou. Z formulací odpovědí je zřejmé, že žáci učební látce rozumějí, umějí hledat souvislosti, znají vztahy a užívají běžně odborné pojmy. Výklad nové látky vždy vycházel z opakování učiva, učitelky účinně doplnily výklad názornými pomůckami. Pozitivní motivace žáků se projevila jejich aktivitou a zapojením do výuky. Zvláště žáci nižšího ročníku víceletého gymnázia byli velmi aktivní a doplňovali výklad svými zkušenostmi i řadou otázek. Učitelka účelně využila toto jejich zapojení a dala jim prostor pro vyjádření vlastních názorů. Ve všech hodinách panovala přátelská atmosféra a byl efektivně využit čas. Učivo bylo prezentováno věcně správně.

Zadávané otázky při zkoušení i opakování učiva byly jasné a srozumitelné, učitelky sledovaly, zda žáci pochopili vztahy a zda umějí aplikovat učivo na příkladech z praxe. Hodnocení výkonu při ústním zkoušení odpovídalo znalostem žáků.

Při výuce respektují učitelé osobnost žáků, atmosféra ve třídách je založena na vzájemné důvěře. Žáci mají možnost prezentovat vlastní názory, učitelé využívají jejich spolupráce a rozvíjejí jejich schopnosti komunikace. Z pracovní atmosféry ve třídách byl patrný pozitivní vztah k výuce předmětu.

V plánování a přípravě výuky výrazně převažují pozitiva. Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Používané formy a metody práce jsou efektivní a vedou velmi dobře k naplnění standardu vzdělávání v předmětu. V motivaci a hodnocení žáků výrazně převažují pozitiva, interakce a komunikace je na nadprůměrné úrovni. Kvalita vzdělávání v biologii má velmi dobrou úroveň.

Dějepis

Hodinové dotace předmětu ve všech třídách odpovídají schváleným učebním plánům. Vyučující s odbornou i pedagogickou způsobilostí mají vypracovány a ředitelem schváleny tematické plány, vycházející ze schválených osnov dějepisu pro vyšší třídy gymnázia a ze Standardu vzdělávání na ZŠ pro nižší třídy gymnázia. Časový plán výuky je plněn. V tomto školním roce pro malý počet zájemců nebyl zařazen seminář z dějepisu. Výklad učební látky mezi jednotlivými ročníky navazuje podle osnov.

Dějepis je vyučován v běžných kmenových učebnách. Škola nemá zařízenou odbornou učebnu pro výuku dějepisu s příslušným vybavením a pomůckami. Učebny jsou prostorné, světlé a jsou zařízeny tak, že učitelé mohou příležitostně používat moderní didaktické pomůcky, televizor a video. Žáci používají při výuce schválené učebnice, zájemci mají k dispozici časopis Historický obzor. V knihovně se nachází literatura všech vědních oborů včetně velmi cenné sbírky starých tisků.

Výuka v hospitovaných hodinách byla vedena metodou výkladu v kombinaci s metodou dialogickou. Vždy bylo jasné stanoveno téma a cíl hodiny. Vyučovací hodiny byly zahajovány opakováním probrané látky a ústním zkoušením. Při zkoušení byli ostatní žáci zaměstnáni činnostmi související s probíraným tématem. Hodnocení žáků bylo objektivní a klasifikace byla zdůvodněna slovním ohodnocením znalostí zkoušeného. Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy muzeí a Okresního archivu. Plánovány jsou také exkurze za historickými památkami v Praze, Brně a v Táboře. Zajímavým momentem při výuce jsou návštěvy hodin dějepisu při návštěvě partnerských škol, kdy žáci mají možnost posoudit používané pomůcky a systém výuky.

Rozvoj komunikativních dovedností žáků není soustavně pěstován a ne vždy dosahuje potřebné úrovně. Žáci mají možnost vyjadřovat vlastní názory a polemizovat s vyučujícími.

Hospitované hodiny byly velmi dobře naplánovány a připraveny. Podmínky výuky, organizace, formy a použité metody byly rovněž velmi dobré, stejně jako interakce a komunikace.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky matematiky, fyziky, biologie a dějepisu je na velmi dobré úrovni. Tyto předměty vyučují učitelé s praxí, a proto nemají potíže s organizací výuky, s použitými metodami a formami práce. Interakce a komunikace byla ve všech hodinách na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Činnost školy vychází z dlouhodobého programu rozvoje školy do roku 2005. Vedle výchovného a vzdělávacího procesu je pozornost věnována rovněž nutným stavebním opravám a úpravám školní budovy. Řada stavebních záměrů již byla realizována a pro blízkou budoucnost se jako nezbytnost jeví úprava půdních prostor za účelem získání nových učeben. Takto získané učebny zlepšují prostorové a materiálně technické podmínky pro výuku.

Vzdělávací program školy je zaměřen na poskytování kvalitního všeobecného vzdělání, umožňující absolventům pokračovat ve studiu na vysokých školách nejen v České republice, ale i v zahraničí. Na vysoké školy všech směrů odchází průměrně 80% absolventů. Řada žáků po ukončení školy se uplatňuje v bankovníctví, informačních systémech, ve státní správě apod. Rychlé zapracování v řadě oborů jim umožňuje široký rozsah všeobecného vzdělání a z toho plynoucí jejich flexibilitu.

Činnost školy se řídí celoročním plánem obsahujícím časové rozvržení školního roku, personální a materiální zajištění, činnost předmětových komisí, péči o další vzdělávání učitelů, sportovní akce a kontakty školy se zahraničními partnery. Z celoročního plánu se odvozuje měsíční plán, který upřesňuje sled všech akcí.

Učební plán školy vychází z generalizovaného učebního plánu gymnázií s osmiletým studijním cyklem, schváleného MŠMT ČR dne 15. 7. 1994, čj. 20 060/94-23 s platností od 1. 9. 1995, upraveného dne 14. 11. 1995, čj. 25 048/9521-23 s platností od 1. 9. 1996. Škola realizuje osmiletý studijní cyklus 79-02-5/00 a sedmiletý studijní cyklus 79-02-5/00. Studium v nižších ročnících víceletého gymnázia se řídí plánem schváleným 29. 5. 1991, čj. 17 711/91-20. Čtyřletý studijní cyklus, obor 79-02-5/00 a obor 79-02-5/79, humanitní předměty, se řídí učebním plánem čtyřletého gymnázia, schváleného MŠMT ČR dne 19. 12. 1991, čj. 28 205/91-20 s platností od 1. 9. 1992.

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je pestrá. Respektuje zájem žáků a jejich směřování k vysokoškolskému studiu.

Výuka ve škole probíhá podle schválených učebních plánů. Úpravy plánu vycházejí z podmínek školy a respektují vzdělávací zájmy žáků. Plánování činnosti školy je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizační uspořádání chodu školy, kompetence, pracovní povinnosti a odpovědnost pracovníků jsou jednoznačně stanoveny v organizačním řádu školy, který je aktualizován pro každý školní rok. Určený statutární zástupce se zabývá organizací vyučování a vedle ředitele vykonává rovněž kontrolní činnost.

Povinná dokumentace školy je řádně vedena. Je plně v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. Ředitel školy úzce spolupracuje s předmětovými komisemi a od začátku školního roku se rozvíjí činnost nově ustavené žákovské samosprávy. Pedagogické rady jsou svolávány podle plánu a jsou na nich vyhodnocovány krátkodobé i dlouhodobé úkoly.

Informační systém je funkční. Zabezpečuje včasné a úplné předávání informací všem učitelům, žákům a provozním zaměstnancům. Krátké operativní porady pedagogických pracovníků jsou ředitelem svolávány jednou za týden. Rodičům jsou poskytovány informace na třídních schůzkách čtyřikrát do roka a příležitostně na konzultačních odpoledních. Rada školy není zřízena.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s § 14 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách. Hodinové dotace vyučovacích předmětů jsou dodržovány.

Podněty a názory rodičů žáků školy jsou ze strany vedení respektovány.

Širší veřejnost je o činnosti školy informována všemi dostupnými prostředky včetně webové stránky, na jejíž tvorbě se podílejí ve velké míře žáci.

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována podle § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/90., ve znění zákona č. 139/1995 Sb. Zpráva poskytuje množství informací o vzdělávací a výchovné činnosti ve všech oblastech působení školy. Za zmínku stojí některé významné aktivity, které škola vykazuje. Gymnázium je členem Asociace přidružených škol UNESCO. Spolupráce s partnerskými školami v zahraničí je bohatá. Žáci se zúčastňují výměnných pobytů v německém Neckargemündu, rakouském Kremsu a slovenských Zlatých Moravcích. Jsou pěstovány kontakty s francouzským Lanestrem a Westlandschool Torquay ve Velké Británii. Několik žáků absolvovalo roční studijní pobyt v USA. V tomto školním roce studuje na gymnáziu mladý Američan a v uplynulém roce se šest žáků zúčastnilo jednání Evropského studentského parlamentu v Heidelbergu.

Spolupráce se státní správou a samosprávou je oboustranně vstřícná.

Kompetence všech pracovníků jsou jasně formulovány. Všechny informace se neprodleně předávají učitelů a žákům. Organizace výuky odpovídá závazným právním předpisům. Organizování činnosti školy má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pedagogických i nepedagogických pracovníků se odvíjí od koncepčních záměrů školy. Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů směřující k jejich soustavnému odbornému růstu.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je nedílnou součástí plánu práce na školní rok. Při hospitacích je sledováno plnění učebních osnov, dodržování učiteli vypracovaných tematických plánů, metody a formy pedagogické práce vyučujících a znalosti žáků. Z hospitací jsou pořizovány zápisy a výsledky hospitací jsou projednávány s učiteli. Jsou přijímána opatření. Kontrolní činnost je zaměřena rovněž na vedení pedagogické dokumentace. Kontrola dodržování povinností pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců je prováděna průběžně. Systém kontroly a kritéria hodnocení jsou zaměstnancům školy známy a jsou vedením školy dodržovány. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti jsou analyzovány a využívány jako podklad pro zkvalitnění další činnosti školy. Slouží rovněž jako jedno z kritérií pro přiznávání nenárokových složek platu.

System a rozsah vnitřních kontrolních mechanismů činnosti školy je velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Plánování a organizování má velmi dobrou úroveň. Používané kontrolní mechanismy jsou účinné a přinášejí poznatky pro zkvalitňování činnosti školy. Kvalita řízení je hodnocena ze strany ČŠI jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 30 401/98-21
- roční plán práce školy
- učební dokumenty, tematické plány učitelů
- třídní knihy a výkazy, rozvrh hodin, školní řád
- personální dokumentace
- protokoly o maturitních zkouškách ve školním roce 1998/1999
- seminární práce žáků
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999
- hospitační záznamy členů inspekčního týmu

ZÁVĚR

Česká školní inspekce zjistila při sledování kvality vzdělávání ve vybraných předmětech výrazná pozitiva. Stejným způsobem hodnotí i kvalitu řízení. Pozitivní hodnocení si zaslouží i nadstandardní mimoškolní aktivity. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně. Vedle prostředků ze státního rozpočtu se na rozvoji školy podílela také Nadace Gymnázia Vítězslava Nováka. Česká školní inspekce hodnotí celkově školu jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jiří Filla	J. Filla v. r.
Členové týmu	Ing. Jana Grammetbauerová	J. Grammetbauerová v. r.
	Mgr. Lidmila Schleissová	L. Schleissová v. r.

V Českých Budějovicích dne 2. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 11. 1999

Razítko

Ředitel školy: Mgr. Miloslav Vokáč

M. Vokáč v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Školský úřad Jindřichův Hradec	1999-11-18	2522/99
Zřizovatel: MŠMT ČR Praha	1999-11-18	2523/99

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednačního protokolu ČŠI	Text
-	-	-